

حقوق كودك از دیدگاه اسلام

دكتور محمد حسن فاطمی راد

www.ketab.ir

نشر و انیا

سرشناسه	: فاطمی، راد محمد حسن، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: حقوق مردم از دیدگاه اسلام / محمد حسن فاطمی راد.
مشخصات نشر	: تهران: وائیا، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۴ ص.
شابک	: ۶-۷۴-۶۵۶۴-۶۰۰-۱۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: قیفا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۵۳] - ۱۶۴.
موضوع	: تربیت خانوادگی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: کودکان -- سرپرستی
موضوع	: فرزندخواندگی
موضوع	: فرزندخواندگی -- قوانین و مقررات -- ایران
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ ح ۲ ف / ۴ BP۲۵۳
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۶۴۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۲۱۸۳۰۵

حقوق کودک از دیدگاه اسلام

نویسنده: دکتر محمد حسن علم‌رادی

نوبت چاپ: اول بهار ۱۳۹۵

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۶۴۷۰۰۰-۱

قیمت: ۱۲۰۰۰۰ ریال

شمارگان: ۱۰۰۰

نشر واثیا: خیابان جمهوری خیابان منیری جاوید شماره ۱۴

تلفن: ۰۹۱۲۱۸۶۶۵۵۸-۶۶۹۱۵۳۱۱-۶۶۹۵۱۶۴۳

مرکز پخش: خیابان شهید مدنی، خیابان وحیدیه، میدان تسلیحات، کوچه

مسجد جامع فاطمیه غربی، روبروی مسجد، ساختمان پزشکان فاطمیا، طبقه سوم

تلفن ۷۷۲۵۷۵۱۷-۰۹۱۲۵۵۸۰۱۰۳

مرکز رصد روان‌شناسی اسلامی

فروش اینترنتی www.ketab.ir

فهرست

۱۵	پیش گفتار
۱۷	مقدمه
۲۱	ضرورت و اهمیت موضوع
۲۲	حقوق
۲۲	سیره
۲۲	سنت
۲۳	تکالیفات دینی
۲۳	اخلاقیات
۲۳	ارزش و هنر
۲۳	خانواده
۲۴	برخی از تحقیقات مربوط به گرفته در زمینه کودک
۲۵	بررسی دیدگاه جهان اسلام و شیوایان شیعه به حقوق کودک
۲۶	حقوق کودک از دیدگاه اسلام
۲۸	ریزه بازی در کودک
۲۹	بازی پدر و مادر با کودک
۳۰	دوست داشتن کودکان
۳۲	بوسیدن کودک
۳۴	آموزش کودکان
۳۵	رفتار با کودکان یتیم
۳۸	سلام به کودک
۳۹	مهرورزی امام حسن مجتبی با کودکان
۴۰	رعایت جنبه های شخصیتی کودکان
۴۳	دیدگاه امام باقر (ع) به کودک
۴۴	تشابه و هماهنگی بین نظریات
۴۵	جایگاه فرزند در اسلام
۴۵	برخی از توصیه های دیگر در رفتار با کودکان

جایگاه حقوق کودک.....	۴۶
حقوق کودک در قرآن.....	۴۸
تاریخچه حقوق کودک در عرصه بین الملل.....	۴۹
کنوانسیون حقوق کودک.....	۵۱
۱. اختلافات مبنایی.....	۵۳
کنوانسیون حقوق بشر.....	۵۵
ماده ۴۱: کمیسیون حقوق کودکان.....	۵۶
ماده ۴۲: روی پیشگیری و اجرای قاطع این پیمان نامه و گسترش همکاری های	
بین المللی.....	۵۶
ماده ۴۷.....	۵۶
ماده ۴۸.....	۵۶
۲. اختلافات محتوایی.....	۵۶
ماده ۲۸ (حق آموزش و پرورش):.....	۵۷
ماده ۲۹ (اهداف تربیتی):.....	۵۷
ماده ۷.....	۶۲
۳. اختلافات روشی.....	۶۳
الف) قرآن ساختارهای مناسب برای تأمین حقوق کودک را نیز پیش بینی کرده	
است.....	۶۳
ماده ۴: حکومت های عضو پیمان.....	۶۳
ب) برای تأمین حقوق کودک روش های متفاوتی وجود دارد.....	۶۳
الف) روش غیر مستقیم.....	۶۴
ب) روش مستقیم.....	۶۴
حقوق فرزندان در قرآن.....	۶۵

۱. حق حیات ۶۶
۲. حق نفقه ۶۶
- الف. نفقه‌ی فرزندان ۶۶
- ب. نفقه‌ی مادر ۶۷
۳. حق تربیت ۶۸
- الف. اهمیت تربیت ۶۸
- ب. تربیت جنسی و ازدواج ۷۱
۴. حق دفاع ۷۳
۵. حق دستور به فرزندان ۷۴
۶. حق ارث ۷۴
- اصلاح بینش والدین ۷۵
- توجه به حقوق کودکان طلاق در ۷۵
- حقوق کودکان یتیم ۷۶
- بررسی مسئله تنبیه کودکان از منظر فقه اسلامی (شیعی) ۷۷
- الف) کودک ۷۸
- ب) تنبیه و تأدیب ۷۹
- ۱ - مفهوم تنبیه ۷۹
- ۲ - معانی تأدیب ۸۰
- * به معنی تعزیر ۸۰
- نقش والدین در انتقال ارزش‌های اسلامی به فرزندان ۸۱
- زمینه‌سازی برای انتقال ارزش‌های دینی به فرزندان ۸۱
- عوامل زمینه‌ساز پیش از تولد ۸۲

انتخاب همسر.....	۸۲
آداب مباشرت.....	۸۲
تأثیر معنوی یا تأثیر در روح و روان فرزند.....	۸۳
تأثیر در صحت و سلامتی جسمی فرزند.....	۸۴
عوامال زمینه‌ساز پس از تولد.....	۸۵
گزینش نام شایسته.....	۸۵
آموزش فرزند.....	۸۹
تعلیم قرآن.....	۹۰
آموزش نماز.....	۹۱
دعا برای نیک بختی کودک.....	۹۲
عادت دادن فرزندان به دعا و ذکر.....	۹۳
بررسی نقش والدین در انتقال مهارت‌های عاطفی به فرزندان.....	۹۳
توجه به نیازهای اساسی کودک.....	۹۳
محبت و عشق ورزیدن.....	۹۴
تکریم و احترام کودک.....	۹۵
آثار تربیتی احترام کودک.....	۹۶
شیوه‌های تکریم و احترام فرزند.....	۹۷
عدم افراط در تکریم فرزند.....	۹۷
تقویت عزت‌نفس.....	۹۸
تقویت ارتباط کلامی.....	۹۹
هدیه دادن.....	۱۰۰
تشویق و تحسین.....	۱۰۱
توضیح و شرح نقش پدر و مادر در انتقال ارزش‌های اجتماعی به فرزندان.....	۱۰۱
اهمیت تربیت اجتماعی.....	۱۰۱

۱۰۲	نقش پدر در تربیت اجتماعی
۱۰۳	مسئولیت پذیری
۱۰۴	آموزش مهارت مسئولیت پذیری
۱۰۵	تهیه رزق حلال
۱۰۶	بررسی نقش والدین در انتقال هنجارهای اخلاقی
۱۰۶	اهمیت تربیت اخلاقی
۱۰۷	عاش بودن والدین
۱۰۸	مسئله و راهنمایی
۱۱۰	زمینه سازی برای حفظ عفت و نجابت و پرهیز از گناه
۱۱۱	راستی و صداقت
۱۱۱	بی صداقتی با کودک را سه بهت آثار ضد تربیتی دارد
۱۱۲	رفق و مدارا در تربیت
۱۱۳	بررسی ابعاد حقوقی فرزندخواندگی
۱۱۳	تعریف فرزندخواندگی
۱۱۴	فرزندخواندگی در اسلام
۱۱۸	حقوق فرزندخواندگی در عصر جاهلیت
۱۱۸	فرزندخواندگی در حقوق ایران
۱۱۹	محاسن و معایب فرزندخواندگی
۱۲۰	مروری بر نهادهای حمایت از کودک در حقوق ایران
۱۲۰	حضانت
۱۲۵	ولایت
۱۲۶	ولی خاص
۱۲۷	ولی قهری

۱۲۸.....	قیم
۱۲۹.....	مقایسه نهادهای سرپرستی
۱۳۰.....	توصیه به حقوق فرزندان در روایات
۱۳۰.....	توجه اسلام به خانواده
۱۳۱.....	شمول بحث در ابواب فقهی
۱۳۱.....	حقوق کودک
۱۳۲.....	نسب مشروع
۱۳۳.....	تلازم برخی حقوق با نسب شرعی
۱۳۳.....	جایگاه کودکان نامشروع در جامعه اسلامی
۱۳۴.....	حقوق فرزندخوانده
۱۳۵.....	تفاوت حقوق جنین با درگسار
۱۳۵.....	حقوق موقت
۱۳۵.....	حضانت
۱۳۶.....	تغذیه مناسب
۱۳۷.....	تعلیم و تربیت
۱۳۷.....	اشتغال کودکان
۱۳۸.....	حقوق و تکالیف کیفری
۱۳۸.....	در صورت مجنی علیه بودن
۱۳۸.....	موارد مؤثر نبودن در شدت و تخفیف جرم
۱۳۸.....	موارد مؤثر در تخفیف جرم
۱۳۹.....	موارد مؤثر در شدت جرم
۱۳۹.....	توجه ایران به حقوق کودکان
۱۴۰.....	در صورت مجرم بودن
۱۴۰.....	تعزیر کردن

۱۴۱	پرداخت دیه.....
۱۴۱	اشخاصی که بر کودک ولایت دارد.....
۱۴۲	بررسی تطبیقی حقوق کودک در قرآن و کنوانسیون حقوق کودک.....
۱۴۳	حقوق کودک در عصر رسانه.....
۱۴۷	جمع‌بندی مطالب.....
۱۵۳	فهرست منابع.....

www.ketab.ir

پیش‌گفتار

حقوق کودک از مهم‌ترین بحث‌ها در حوزه حقوق خانواده است. در همین زمینه، مکاتب گوناگون حقوقی، دیدگاه‌های متفاوتی ارائه داده‌اند. این نوشتار به مقایسه دیدگاه‌های دو نظام حقوقی مطرح و مهم می‌پردازد؛ یعنی نظام حقوقی قرآن که جامع‌ترین منبع هدایت بشر است و کنوانسیون حقوق کودک که شالوده آخرین تلاش‌های انسان قرن بیست و یکم در عرصه بین‌الملل است.

در این کتاب، ابتدا بررسی جایگاه حقوق کودک و معرفی دو نظام حقوقی، به منظور بررسی تطبیقی دو نظام، تفاوت‌های آن‌ها را در سه حوزه مبنایی، محتوایی و روشی یادآور شده است. پس از بررسی تطبیقی دو نظام حقوقی و ملاحظه تفاوت‌های آن‌ها، روشن می‌شود که حقوق کودک در قرآن از سطح فاخرتر و برتری نسبت به کنوانسیون حقوق کودک برخوردار است؛ چراکه کنوانسیون گرچه دارای نقاط مثبت و خوبی است، اما برخی از حقوق اصلی کودک را نادیده گرفته است.

خانواده یک واحد کوچک اجتماعی است که با پدران زن و مرد آغاز می‌شود و با تولد فرزندان، توسعه و استحکام می‌یابد. در آغاز، زندگی خانوادگی را به عنوان بهترین نوع زندگی برگزیده زیرا در خانواده است که والدین با بهره‌گیری از روش‌های صحیح و اطمینان‌بخش و با رعایت حقوقی که دین مبین اسلام فرموده، فرزندان خود را در تربیت یاری نموده با فرزندان شایسته و با ایمان به جامعه تحویل داده و آن‌ها را به سرانجام مقصود رسانند. در این تحقیق با استناد به آیات و سیره معصومان به برخی از حقوق فرزندان در والدین مورد بحث و بررسی قرار گرفته که از مجموع مباحث حاضر چنین نتیجه‌ای به دست آمد که والدین در انتقال ارزش‌های دینی،

عاطفی، اجتماعی و اخلاقی به فرزندان نقش مهمی دارند. والدین با بهره‌گیری از این روش‌ها می‌توانند فرزندان خود را از انواع مفسد اخلاقی، اجتماعی و... مصون دارند و زندگی شیرین و سالمی برای خود و فرزندان به ارمغان آورند. روش تحقیق در جمع‌آوری اطلاعات، توصیفی کتابخانه‌ای است.

در ارتباط با مسئله سرپرستی از کودکان بی‌سرپرست یکی از مشکلاتی که امروزه به تدریج در حال فزونی است، معضل تحویل کودک از سوی والدین قانونی و طایعی به متقاضیان نگهداری از فرزند است که گاهی با مقاصد خیرخواهانه در جهت رفع مشکل عاطفی خانواده‌های فاقد فرزند و توسط اقوام و بستگان آنها صورت می‌گیرد و گاه به صورت غیرقانونی و خلاف اصول انسانی و حقوق بشری و مستند از طریق فروش نوزاد و دریافت وجه انجام می‌پذیرد. این اقدامات منجر به بی‌هویت شدن این فرزندان و تغییر هویت واقعی آنها می‌گردد. بروز مشکلات اجتماعی از قبیل فقدان سند سجلی، مشکلات اداری و تحصیلی و مراجعه متقاضیان به دادگستری برای اخذ حکم سرپرستی این‌گونه اطفال که امری خلاف قانون است و قرار دادن دادگستری و بهزیستی در مقابل کار انجام‌شده، سکونت ناشی از استرداد این‌گونه کودکان برای تحویل آنها به والدین قانونی مدعوع این نوشتار است و سعی شده با نگاهی به پیشینه فرزندخواندگی در اسلام و موضوع خرید و فروش کودکان در مقررات بین‌المللی و داخلی به ابعاد این قضیه توجه و پرداخته شود.

مقدمه

امروزه مباحث حوزه خانواده و زیرشاخه‌های آن از اهمیت قابل توجهی برخوردار است. اگرچه بحث در این حوزه از دیرباز وجود داشته است، با توجه به تحولات عصری و چالش‌های فرا روی انسان قرن بیست و یکم این حوزه نیز مورد توجه و کنکاش بیشتری قرار گرفته است و اهمیت بیش‌ازپیش آن، از تلاش‌های تئوری و عملی برای یافتن راه‌حل‌ها و پاسخ به مشکلات فررو نمودار گشته است.

ازجمله مباحث حوزه خانواده، حقوق و وظایف هریک از اعضای خانواده می‌باشد و بدلیل این‌که کودک ضعیف‌ترین و شاید مهم‌ترین عضو خانواده است، حقوق او از مهم‌ترین حقوق انسانی است؛ زیرا اگر کودکان از مراقبت و حقوق ویژه‌ای برخوردار نباشند، نمی‌توانند در سایه این حقوق از صحت و سلامتی روحی و جسمی برخوردار شده، ضروری مفید و کارساز در اجتماع داشته باشند. لذا مباحث حقوق کودک از مسائل ریشه‌ای و مهم است که در میان انبوه دیگر مسائل علوم انسانی اهمیت بسزایی برخوردار است.

قرآن جامع‌ترین منبع هدایتی بشریت نیز درباره حقوق کودک حرف‌های بسیاری دارد نظام حقوقی منحصر به فردی را تعریف می‌کند. در دیگر مکتب‌ها و اندیشه‌ها نیز توجه به مسائل کودک، حصراً به حقوق او، وجود دارد، اما این سؤال مطرح است که در میان غوغای اندیشه‌ها و مکتب‌ها کدام نظام حقوقی، جامع‌تر و برتر است و کدام‌یک علاوه بر تئوری‌های عالی به ارائه راهکار و روش و آسیب‌شناسی در حوزه عمل دست‌زده است و به‌طور کلی، در جامعه کنونی باید به کدام مکتب عمل کرد و نظام حقوقی آن را پذیرفت.

حقوق جمع حق «است که در لغت به معنای واجب، ثبوت مطابق با واقع و مطابقت و وقوع شیء در محل خودش آمده که این معنا در تمام مصادیق قابل تطبیق می‌باشد. برخی نیز برای «حق» وجوه مختلفی شمرده‌اند:

۱. به معنی ایجادکننده‌ی چیزی از روی حکمت؛
۲. خود موجودی که به مقتضای حکمت ایجاد شده؛

۳. اعتقاد مطابق با واقعیت؛

۴. راجبی که اتیان شود.

البته در منطق تفسیر هر چیزی «حق» نیست، هر چند مردم آن را حق بپندارند؛ بلکه حق عبارت است از چیزی که خدا آن را محقق و دارای ثبوت کرده (در عالم اینداده) در عالم تشریع؛ بنابراین «حق» در عالم تشریع و در ظرف اجتماع دینی محقق است. از چیزی که خداوند آن را به عنوان «حق» قرارداد؛ مانند: حقوق مالی حقوق برادران و حقوقی که پدر و مادر بر فرزند دارد. در این مقاله از حقوقی بحث می‌شود که فرزند مستحق آن است.

خانواده کوچک‌ترین اجتماع انسانی است که روابط اعضای آن در درجه نخست از پیوند عاطفی و خونی نشأت می‌گیرد. هر یک از اعضای خانواده نقشی دارند و بر اساس این نقش‌ها، تکالیف و حقوق خاصی برای هر یک از اعضا ایجاد می‌شود. نقش همسری، پدری، مادری و فرزندی، نقش‌هایی هستند که در خانواده وجود دارند و وابستگی جدایی‌ناپذیری با یکدیگر دارند، اما در این بین، نقش پدر و مادر، نقش‌های مهم‌تری هستند. اجرای احکام حقوقی که بر عهده والدین است، حافظ نظم و استحکام و پایداری خانواده به عنوان جزئی از جامعه است و همچنین شناخت احکام دینی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی و عمل به آن‌ها، خانواده را سالم و بارور نگاه می‌دارد و در سایه باروری این نهال، نظم خانوادگی استوار می‌ماند. هرگاه زمینه‌های رشد دینی و اخلاقی فراهم شود به راحتی می‌توان فرزندان را به اجرای احکام حق، در همه مراحل وادار کرد و به‌طور کلی در همه مراحل

تربیت باید به این نکته توجه داشت که بدون تزکیه نفس، نمی‌توان فرزندان را به اجرای حقایق، عمل به فرائض و رعایت حقوق واجب کرد. پس در وهله اول لازم است والدین خود عامل به رعایت ارزش‌های اسلامی باشند و در مرحله دوم فرزندان را در راه رسیدن به ارزش‌ها و کمال حقیقی یاری نمایند. برای رسیدن به این هدف متعالی لازم است، زمینه‌سازی دینی، اجتماعی، عاطفی و اخلاقی را فراهم کنند که به بخش‌ها و زیر فصل‌های انتخاب مناسب همسر، انتخاب نام نیک، آموزش تعالیم دینی مانند قرآن و نماز، تربیت عزت نفس و تکریم و احترام فرزندان، موعظه و راهنمایی، رفق و مدارا در انجام فرائض دینی توسط فرزندان، آموزش مهارت مسئولیت‌پذیری و ... تقسیم می‌شود. هدف این پژوهش، شناخت و بیان چگونگی نقش والدین در انتقال ارزش‌ها به فرزندان است و روش تحقیق در جمع‌آوری اطلاعات، توصیفی کتابخانه‌ای است.

ارزش در اصطلاح جامعه‌شناسی به عقایدی گفته می‌شود که افراد یا گروه‌های انسانی درباره آنچه مطلوب، مناسب، خوب یا بد است دارند، ارزش‌های مختلف نمایانگر جنبه‌های اساسی تنوعات در فرهنگ انسانی است. ارزش‌ها معمولاً از عادات نشأت می‌گیرند و به‌طور کلی به اموری که برای اعضای یک گروه اهمیت دارند و آرمان مشترک اعضای یک گروه تلقی می‌شوند را ارزش گویند. انسان موجودی است اجتماعی که برای تحقق بخشیدن به فرایند رشد و کمال خویش به ارتباط با دیگران نیازمند است، در این بین خانواده که یک واحد اجتماعی است نقش مؤثری در انتقال ارزش‌ها دارد، به‌طوری که هدف از این واحد اجتماعی از نگاه قرآن تأمین سلامت روانی برای سه دسته است، زن و شوهر که پدر و مادران آینده‌اند و فرزندان. در درون واحد اجتماعی خانواده، پدر و مادر از آغاز تولد کودک به‌عنوان الگو برای او مطرح هستند، بنابراین بیشترین نقش را در انتقال

مفاهیم دینی به فرزندان دارند که تحقیق حاضر به دنبال بررسی نقش آن‌ها در انتقال ارزش‌ها است.

اهمیت فرایند رشد و بالندگی کودکان و تأثیرات آن بر پیشرفت جوامع بر هیچ‌کس پوشیده نیست. کودکان برای شکوفایی خود نیازمند؛ حضانت، تربیت، حمایت‌های پزشکی، اجتماعی و ... صرف‌نظر از جنسیت، وضعیت اجتماعی و موقعیت اجتماعی هستند. براین اساس، حقوق کودکان؛ از قانون د. مواد مختلف، حمایت از کودکان را به دلیل ضعف قوای جسمانی و دماغی مدنظر قرار داده است. حمایت قانونگذار به دوران قبل از تولد، یعنی «دوران جنینی» باز می‌گردد. موضوعات مربوط به ارث، وصیت، وقف، سجل احوال، نفقه، غده و ... در قانون مدنی و باب دوازدهم قانون مجازات اسلامی دیه سقط جنین از مصادیق مشهود آن است. گاه حمایت از کودک در بطلان یا عدم نفوذ اعمال حقوقی آنان به‌جای می‌شود. پیش‌بینی نهادهای حقوقی «ولایت»، «وصایت»، «قیمومت»، «حضانت» به‌منظور پرورش و نگهداری از کودک توسط والدین یا اشخاص دیگر نیز نمونه‌های دیگر حمایت حقوقی از کودکان است.

رابطه بین والدین و فرزند در سه مقوله؛ حمایت، اولویت در نگهداری، ولایت قهری بر فرزند و الزام به انفاق با رعایت سهم لاقرب فالاقرب در قانون مطرح‌شده است؛ اما علی‌رغم اختصاص موادی بر قانون مدنی و سایر قوانین به این موضوع، این مسئله همچنان در قوانین موضوعه ایران مبهم باقی‌مانده است. به نظر می‌رسد تداخل قلمرو اختیارات افرادی که مسئولیت و سرپرستی کودک را بر عهده دارد قانونگذار را از فلسفه وجودی نهادهای موصوف که همانا حفظ منافع عالیه کودکان است منحرف می‌سازد و در بسیاری موارد اشکالات جدی را بوجود می‌آورد.

تفاوت مفاهیم ولایت، حضانت، قیمومت در حقوق ایران و تعیین فرد یا افراد مختلف به‌منظور اتخاذ تصمیم در مسائل راجع به کودکان، حقوق کودک را

با چالش های جدی مواجه ساخته است. لذا در این مقاله سعی بر آن است تا به منظور شفاف سازی، در ابتدا نهادهای سرپرستی در حقوق ایران به طور مختصر مورد بررسی قرار گیرد و به اشکالاتی که در قوانین موجود و اصلاحات بعمل آمده در قوانین حمایتی اشاره و در نهایت راه کارهایی در زمینه اجرای بهتر حقوق کودک در ایران از نظر تقنینی و اجرایی ارائه شود.

۱. اهمیت موضوع

در ادیان بزرگ الهی به خصوص اسلام، خانواده به عنوان اصلی ترین پایگاه و مهم ترین دانشگاه تربیتی و اخلاقی مطرح می شود که چیزی فراتر از کمیت افراد خانواده و نقش های مادی آن ها است و آن در واقع چیزی نیست جز کارآمدی نقش افراد و نحوه استفاده بهینه از ظرفیت های وجودی، به منظور ایجاد ارتباطی گرم و پایدار در واقع در خانواده است که کودک به آداب و رسوم ملی، مراسم دینی، اخلاق فردی، حدود و اختیارات و مسئولیت ها پی می برد. با توجه به نقش سربوشت ساز تربیت خانوادگی در رشد و تعالی فرزندان است که بحث حقوق فرزند در اسلام مطرح می شود تا به والدین تذکر داده شود که کودک دارای حقوقی است و باید در رفع نیازهای آن کوشید، از جمله حقوق کودکان که بر عهده والدین است، تأمین سعادت دنیایی و آخرتی آنان است که این امر میسر نمی شود، مگر از راه انتقال مفاهیم دینی، آیات و روایتی فراوانی متذکر این معنی شد، در همین حال سیره عملی پیامبر و ائمه جلوه های فراوانی از این موارد مشاهده می شود. در جامعه امروز ناهنجاری های زیادی می شود که حاکی از آن است که والدین ارزش ها را به نسل جوان انتقال نداده اند، زیرا اکثر والدین خود، به ارزش های اسلامی پایبند هستند، اما محل اشکال، فرزندان هستند که یا به ارزش ها پایبند نیستند و نسبت به آن بی تفاوتند یا حتی نقطه مقابل ارزش ها را